

Kohtuasi C-465/10

**Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités
territoriales et de l'Immigration**

versus

Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre

(eelotsusetaotlus,
mille on esitanud Conseil d'État (Prantsusmaa))

Eelotsusetaotlus – Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – Määrus (EÜ, Euratom)
nr 2988/95 – Artikkel 3 – Struktuurifondid – Määrus (EMÜ) nr 2052/88 –
Määrus (EMÜ) nr 4253/88 – Struktuurifondidest toetust saanud hankija – ERF-i
toetuse saaja poolt riigihankelepingute sõlmimise eeskirjade täitmata jätmine –
Liidult saadud toetuse tagasinõudmise kohustuse alus eeskirjade eiramise
korral – Mõiste „eeskirjade eiramine” – Mõiste „jätkuv eeskirjade eiramine” –
Tagasinõudmise kord – Aegumistähtaeg – Siseriiklikud pikemad aegumistähtjad –
Proportsionaalsuse põhimõte

Kohtujurist E. Sharpstoni ettepanek, esitatud 15. septembril 2011 I - 14085

Euroopa Kohtu otsus (neljas koda), 21. detsember 2011 I - 14108

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus – Struktuuriabi – Ühendusepoolne rahastamine – Finantsabi tühistamine eeskirjade eiramise tõttu – Tagasinõudmise kohustus – Õiguslik alus*
(Nõukogu määrus nr 2052/88, artikli 7 lõige 1, ja määrus nr 4253/88, artikli 23 lõike 1 kolmas taane; nõukogu direktiiv 92/50)
2. *Euroopa Liidu omavahendid – Määrus liidu finantshuvide kaitse kohta – Eeskirjade eiramine – Mõiste*
(Nõukogu määrus nr 2988/95, artikkel 1; nõukogu direktiiv 92/50)
3. *Euroopa Liidu omavahendid – Määrus liidu finantshuvide kaitse kohta – Jätkuv eeskirjade eiramine – Aegumistähtaeg – Katkestus*
(Nõukogu määrus nr 2988/95, artikli 3 lõike 1 teine ja kolmas lõik; nõukogu direktiiv 92/50)
4. *Euroopa Liidu omavahendid – Määrus liidu finantshuvide kaitse kohta – Eeskirjade eiramise menetlemine – Aegumistähtaeg*
(Nõukogu määrus nr 2988/95, artikli 3 lõige 3)

1. Määruse nr 4253/88, millega nähakse ette sätted määruse nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeeringuspanga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (muudetud määrusega nr 2082/93) artikli 23 lõike 1 kolmas

taane koostoimes määruse nr 2052/88 (struktuurifondide ülesannete ja tõhususe kohta ning nende tegevuse kooskõlastamise kohta teiste struktuurifondide ning Euroopa Investeeringuspanga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega) (muudetud määrusega nr 2081/93) artikli 7 lõikega 1 on õiguslik

alus, mille alusel saavad siseriiklikud ametiasutused, ilma et selleks oleks vaja siseriiklikus õiguses sätestatud volituskorral, nõuda toetuse saajalt tagasi täies ulatuses Euroopa Regionaalarengu Fondist makstud toetuse põhjendusel, et toetuse saaja ei ole „tellijana” direktiivi 92/50 (millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord) (muudetud direktiiviga 93/36) tähenduses täitnud selle direktiivi nõudeid teenuste riigihankelepingu sõlmimisel, mille eesmärk on programmi elluviimine, mille alusel toetuse saajale see toetus maksti.

ametiasutusele ei saanud selle toetuse andmise hetkel olla teadmata asjaolu, et toetuse saaja oli juba välja valinud teenuseosutaja, kellega ta toetust saanud ettevõtmise elluviimiseks lepingu sõlmib.

(vt punkt 49, resolutsiooni punkt 2)

(vt punkt 41, resolutsiooni punkt 1)

2. Euroopa Regionaalarengu Fondist toetust saanud hankija poolt direktiivis 92/50 (millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord) (muudetud direktiiviga 93/36) sätestatud riigihangete eeskirjade rikkumine toetust saanud ettevõtmise elluviimiseks hankilepingu sõlmimisel on eeskirjade eiramise määruse nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta) artikli 1 tähenduses isegi siis, kui pädevale siseriiklikule

3. Kui Euroopa Regionaalarengu Fondist toetust saanud hankija ei ole toetust saanud ettevõtmise elluviimiseks lepingu sõlmimisel täitnud direktiivis 92/50 (millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord) (muudetud direktiiviga 93/36) sätestatud riigihangete eeskirju:

– tuleb eeskirjade eiramist pidada jätkuvalt eeskirjade eiramiseks määruse nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta) artikli 3 lõike 1 teise lõigu tähenduses ning seetõttu hakatakse selles sättes ette nähtud toetuse saajale alusetult makstud toetuse tagasinõudmise nelja-aastast aegumistähtaega arvestama päevast, mil õigusvastaselt

sõlmitud riigihankelepingu täitmine lõpule jõudis;

ühenduste finantshuvide kaitse kohta) artikli 3 lõikega 3 antud võimalust – kohaldavad liidu eelarvest põhjendamatult saadud soodustuse tagasinõudmisele 30-aastast aegumistähtaega.

- on toetuse saajale saadetud kontrolliaruanne, milles on tuvastatud riigihangete eeskirjade eiramine ning milles tehakse seetõttu siseriiklikule ametiasutusele ettepanek nõuda makstud summade tagastamist, piisavalt täpselt piiritletud toiming, et seda saaks pidada „eeskirjade eiramisega” seotud juurdluseks või kohtumenetluseks määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses.

Kui lähtuda liidu finantshuvide kaitse eesmärgist, mille puhul on liidu seadusandja hinnangul nelja- või kolmeaastane aegumistähtaaja kestus iseenesest piisav, et võimaldada siseriiklikel ametiasutustel menetleda nimetatud finantshuve kahjustavat rikkumist, mille tagajärjel võib vastu võtta niisuguse meetme, nagu põhjendamatult saadud soodustuse tagasinõudmine, siis näib, et nimetatud ametiasutustele 30-aastase tähtaja andmine läheb kaugemale kui hoolikaks haldustegevuseks vajalik.

(vt punkt 62, resolutsiooni punkt 3)

4. Proportsionaalsuse põhimõttega on vastuolus see, kui liikmesriigid – kasutades neile määruse nr 2988/95 (Euroopa

(vt punktid 65 ja 66, resolutsiooni punkt 4)